

Uchwała Komisji Habilitacyjnej
z dnia 11 marca 2026 roku
w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego
drowi Dariuszowi Szkutnikowi
w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie filozofia

Powołana w dniu 5 czerwca 2025 roku przez Radę Dyscyplin Pedagogiki i Filozofii Uniwersytetu Rzeszowskiego, na podstawie art. 221 ust. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, zwanej dalej Ustawą 2.0 (Dz.U. z 2024 poz. 1571, z późn. zm.) oraz § 3 ust. 3 lit. b) Regulaminu przeprowadzania czynności w postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora oraz stopnia doktora habilitowanego prowadzonych w Uniwersytecie Rzeszowskim stanowiącego Załącznik do Uchwały nr 57/03/2025 Senatu UR z dnia 24 marca 2025 r., komisja w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego drowi Dariuszowi Szkutnikowi działała w składzie:

osoby wyznaczone przez Radę Doskonałości Naukowej:

prof. dr hab. Tadeusz Szubka, Uniwersytet Szczeciński – przewodniczący

dr hab. Zbigniew Wróblewski, prof. Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego

Jana Pawła II – recenzent

dr hab. Piotr Bylica, prof. Uniwersytetu Zielonogórskiego – recenzent

dr hab. Maciej Dombrowski, Uniwersytet Wrocławski – recenzent

osoby wyznaczone przez Radę Dyscyplin Pedagogiki i Filozofii UR:

prof. dr hab. Krzysztof Stachewicz, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu –
recenzent

dr hab. Krzysztof Bochenek, prof. Uniwersytetu Rzeszowskiego – sekretarz

prof. dr hab. Aleksander Bobko – Uniwersytet Rzeszowski – członek

Działając na podstawie:

1. art. 221 ust. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz.U. z 2024 poz. 1571, z późn. zm.),
2. § 3 ust. 3 lit. b) Regulaminu przeprowadzania czynności w postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora oraz stopnia doktora habilitowanego prowadzonych w Uniwersytecie Rzeszowskim stanowiącego Załącznik do Uchwały nr 57/03/2025 Senatu UR z dnia 24 marca 2025 r.

Komisja Habilitacyjna wzięła pod uwagę:

1. Osiągnięcia naukowe, o których mowa w art. 219 pkt. 2a Ustawy 2.0;

2. Aktywność naukową Habilitanta realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej (por. art. 219 pkt 3 Ustawy 2.0);
3. Wynik kolokwium habilitacyjnego (por. art. 221 pkt 9 Ustawy 2.0).

Podstawą oceny dokonań wymienionych w pkt. 1 – 3 były:

1. Monografia: *Vis essentialis i entelechia. Caspara F. Wolffa oraz Hansa A.E. Driescha parametryczny wymiar świata organicznego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego 2024, ss. 214.
2. Sporządzony przez Habilitanta autoreferat i zestawiony przez niego wykaz publikacji oraz pozostałych form aktywności naukowej wraz z załączoną dokumentacją.
3. Artykuły naukowe w czasopismach i wydawnictwach zbiorowych oraz artykuły popularnonaukowe.
4. Sporządzone przez recenzentów oceny osiągnięć.
5. Przebieg kolokwium habilitacyjnego.
6. Dyskusja członków Komisji Habilitacyjnej.

Zgodnie z art. 221 ust. 9a Ustawy 2.0 oraz § 19 Regulaminu, w dniu 11 marca 2026 roku zostało przeprowadzone publiczne kolokwium habilitacyjne, przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, zapewniających transmisję kolokwium w czasie rzeczywistym między jego uczestnikami oraz wielostronną komunikację w czasie rzeczywistym. W kolokwium, prócz Habilitanta i Komisji nie uczestniczyli goście. Natomiast posiedzenie Komisji, w trakcie którego została podjęta poniższa uchwała, było spotkaniem niejawnym.

UCHWAŁA

Biorąc pod uwagę osiągnięcia naukowe Habilitanta, przedstawione recenzje, przeprowadzone kolokwium habilitacyjne, po dyskusji Komisja podjęła uchwałę o wystąpieniu do Rady Dyscyplin Wydziału Pedagogiki i Filozofii Uniwersytetu Rzeszowskiego z wnioskiem o:

Nadanie doktorowi Dariuszowi Szkutnikowi stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie filozofia.

Uchwała zapadła następującym stosunkiem głosów:

Uprawnionych do głosowania	7 osób
Oddano głosów	7 osób
Głosów nieważnych.	0 osób

Uchwałę podjęto następującym stosunkiem głosów: 6 głosów za nadaniem stopnia; 0 wstrzymujących się; 1 głos przeciw nadaniu stopnia.

Głosowanie (zgodnie z art. 221 ust. 10 Ustawy 2.0) miało charakter jawny i odbyło się w podwójnej formie: podniesienia ręki oraz słownej wypowiedzi.

Podjęta przez Komisję Habilitacyjną uchwała (zgodnie z art. 221 ust. 10 Ustawy 2.0) ma dla Rady Dyscyplin Pedagogiki i Filozofii UR status opinii.

UZASADNIENIE

1. INFORMACJE OGÓLNE

Dr Dariusz Adam Szkutnik uzyskał tytuł magistra filozofii na Uniwersytecie Jagiellońskim w 2007 roku na podstawie pracy pt. *Agresja. Ujęcie Konrada Lorenza oraz Ericha Fromma*. Stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie filozofii uzyskał w 2013 roku na Uniwersytecie Warszawskim na podstawie rozprawy pt. *Entelechia in actu. Hansa Driescha filozofia świata organicznego*.

W latach 2020–2024 Habilitant pracował w Dziale Repozytorium i Pozycjonowania Wydawnictw Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Od 2023 roku jest zatrudniony na stanowisku adiunkta w Instytucie Filozofii Uniwersytetu Rzeszowskiego.

2. OSIĄGNIĘCIA NAUKOWE HABILITANTA

2.1. GŁÓWNE OSIĄGNIĘCIE

Głównym osiągnięciem naukowym, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 Ustawy 2.0, jest monografia: *Vis essentialis i entelechia. Caspara F. Wolffa oraz Hansa A.E. Driescha parametryczny wymiar świata organicznego* (Rzeszów 2024, ss. 213).

Praca dotyczy analizy i porównania koncepcji Caspara F. Wolffa i Hansa Driescha w zakresie wyjaśniania procesów morfogenezy oraz próby ujęcia kategorii *vis essentialis* i *entelechii* jako parametrów przyczynowych w badaniach nad rozwojem organizmów.

2.2. POZOSTAŁE PUBLIKACJE NAUKOWE

Dorobek naukowy Habilitanta obejmuje:

1 monografię naukową;

ok. 30 artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach krajowych i zagranicznych (publikowanych w j. obcych);

2 rozdziały w monografiach naukowych;

współredakcję monografii naukowej oraz artykuły recenzyjne.

Habilitant przedstawił również dane bibliometryczne swojego dorobku: według bazy Google Scholar, jego publikacje były cytowane 42 razy; indeks Hirscha wynosi 4, a łączny Impact Factor – 1,31.

2.3. POZOSTAŁA AKTYWNOŚĆ NAUKOWA I POPULARYZATORSKA

Wystąpienia na konferencjach naukowych: łącznie 16 (w tym 4 konferencje międzynarodowe oraz 12 krajowych);

- współorganizacja konferencji naukowych: (w tym 1 międzynarodowej);
- udział w projektach i grantach, w tym projekt „Wsparcie dla Czasopism Naukowych”;
- członkostwo w organizacjach naukowych: m.in. Polskie Towarzystwo Filozoficzne, Polskie Towarzystwo Historii i Filozofii Medycyny, World Information University oraz Biocosmological Association;
- aktywność redakcyjna w czasopismach naukowych (sekretarz 4 redakcji i członek zespołów redakcyjnych kilku periodyków naukowych);
- współpraca międzynarodowa, m.in. z ośrodkami naukowymi w Rumunii i Niemczech oraz w ramach środowiska „Biocosmology”;
- działalność dydaktyczna i popularyzatorska, obejmująca prowadzenie zajęć akademickich oraz wykładów popularyzujących filozofię.

Podsumowanie

Dorobek naukowy, działalność organizacyjna oraz dydaktyczna dra Dariusza Szkutnika odpowiadają zakresowi aktywności wymaganej w postępowaniu habilitacyjnym w dyscyplinie filozofia.

3. OCENA GŁÓWNEGO OSIĄGNIĘCIA ORAZ POZOSTAŁEJ DZIAŁALNOŚCI

Komisja uznała, że przedstawione osiągnięcia spełniają warunki stawiane przez Prawo o Szkolnictwie Wyższym osobom ubiegającym się o stopień doktora habilitowanego. Na wniosek Przewodniczącego Komisja zrezygnowała ze szczegółowego przedstawiania recenzji, przyjmując ich znajomość wśród członków Komisji oraz fakt publicznej dostępności recenzji. Zgodnie z ustaleniem Przewodniczącego głos zabrali najpierw recenzenci odnośnie do konkluzji recenzji oraz kolokwium, a potem pozostali członkowie Komisji.

dr hab. Piotr Bylica, prof. UZ

Podtrzymał negatywną recenzję i wskazał na szereg trudności o charakterze językowym oraz merytorycznym, które w wielu miejscach pozostają ze sobą powiązane. Zauważył, że pracy dostrzegalne są również trudności związane z rozróżnieniem poziomu przedmiotowego i językowego, co znajduje odzwierciedlenie zarówno w analizach szczegółowych, jak i w strukturze pracy, w tym w tytułach rozdziałów i podrozdziałów oraz w użyciu terminologii. Recenzent, podtrzymując krytyczną ocenę monografii, zaznacza jednocześnie, że dostrzega pozytywne aspekty dorobku naukowego i organizacyjnego habilitanta. W jego ocenie nie równoważą one jednak wagi zastrzeżeń dotyczących pracy. Podtrzymując tę opinię recenzent zagłosował przeciw nadaniu drowi Szkutnikowi tytułu doktora habilitowanego.

dr hab. Maciej Dombrowski, UW

Recenzent zauważył, że jego ocena dorobku dra Dariusza Szkutnika ma charakter pozytywny, choć sformułowana została z pewnymi zastrzeżeniami. Zastrzeżenia te nie mają jednak charakteru rozstrzygającego i nie podważają ogólnej, pozytywnej konkluzji. Wskazał, że niektóre wątki o istotnym potencjale filozoficznym zostały jedynie zasygnalizowane i mogłyby zostać szerzej rozwinięte. Dotyczy to także odniesień do współczesnych kontekstów metodologicznych, które zostały potraktowane raczej ogólnie. Jednocześnie podkreślił, że praca stanowi wartościowe studium z zakresu historii idei i nauki, koncentrujące się na analizach związanych z Wolffem i Drieschem. Przyjęta perspektywa badawcza częściowo tłumaczy ostrożność autora w formułowaniu bardziej rozbudowanych tez filozoficznych. W odniesieniu do całokształtu dorobku naukowego wskazał, że prezentuje on dobry poziom, przy czym można rozważyć szersze zróżnicowanie miejsc publikacji, w tym także w czasopismach o większym zasięgu międzynarodowym. Podsumowując, mimo wskazanych zastrzeżeń, końcowa ocena dorobku, a w szczególności monografii, pozostała pozytywna i recenzent głosował za nadaniem drowi D. Szkutnikowi stopnia naukowego doktora habilitowanego.

prof. dr hab. Krzysztof Stachewicz, UAM

Profesor zauważył, że recenzja kończy się konkluzją pozytywną, która uwzględnia zarówno ocenę jakości przedstawionej monografii, jak i całokształt dorobku naukowego habilitanta, obejmującego ponad 30 publikacji, a także znaczący dorobek organizacyjny oraz adekwatny – na obecnym etapie kariery – dorobek dydaktyczny. W ocenie recenzenta osiągnięcia te wpisują się w standardy samodzielności naukowej. Wśród uwag krytycznych wskazał na pewien niedosyt związany z zakresem zarysowania tła filozoficznego oraz historycznego. W ocenie recenzenta mogłoby ono zostać przedstawione szerzej, co pozwoliłoby pełniej osadzić prowadzone analizy źródłowe w szerszym kontekście. Z tym wiąże się również trudność w jednoznacznym przypisaniu rozprawy do określonej dyscypliny, gdyż praca sytuuje się na pograniczu filozofii przyrody, filozofii nauki, historii biologii, historii idei oraz metodologii nauk. Jednocześnie

podkreślił, że monografia zawiera bardzo skrupulatną i rzetelną analizę źródeł, co stanowi jej istotną wartość. Praca ma charakter oryginalny i wnosi wkład do rozwoju badań naukowych, a cel badawczy sformułowany we wstępie został – w ocenie recenzenta – osiągnięty. Konsekwencją tego stanowiska było głosowanie za nadaniem drowi Dariuszowi Szkutnikowi tytułu doktora habilitowanego.

dr hab. Zbigniew Wróblewski, prof. KUL

Wśród mocnych stron monografii będącej głównym osiągnięciem dr Szkutnika wskazał na interesującą filozoficzną interpretację sporu z XVIII i XIX wieku o mechanizmy rozwoju organizmu, która stanowi istotny walor pracy. Pozytywnie ocenił również część poświęconą historii nauki, w której przedstawiono szczegółowe i wnikliwe opisy eksperymentów analizowanych autorów. Wyraził też zastrzeżenia do rozdziału czwartego, w którym podejmowany jest problem sporu między mechanicyzmem a witalizmem. W ocenie recenzenta materiał ten stwarzał szczególnie dobre możliwości do przeprowadzenia pogłębionej analizy metodologicznej z wykorzystaniem współczesnych kategorii. Zasadniczo pozytywnie oceniając przebieg kolokwium recenzent głosował za nadaniem drowi D. Szkutnikowi stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Profesor Aleksander Bobko generalnie pozytywnie ocenił dorobek doktora Szkutnika i jego wypowiedzi w trakcie kolokwium habilitacyjnego i zadeklarował głosowanie za nadaniem mu stopnia doktora habilitowanego.

Dr hab. Krzysztof Bochenek, prof. UR, podkreślając interdyscyplinarny charakter dorobku naukowego doktora Szkutnika oraz związane z tym trudności w jego jednoznacznym przypisaniu do określonej subdyscypliny, wyraził jednoznaczne poparcie dla wniosku o nadanie mu stopnia doktora habilitowanego

Prof. Tadeusz Szubka, przewodniczący Komisji, podzielając pewne uwagi krytyczne recenzentów i dostrzegając mankamenty głównej monografii będącej przedmiotem oceny, zadeklarował głosowanie za nadaniem doktorowi D. Szkutnikowi stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Prof. dr hab. Tadeusz Szubka
Przewodniczący

Dr hab. Krzysztof Bochenek, prof. UR
Sekretarz

Rzeszów, dnia 11 marca 2026 roku